

Hocaefendi'nin kökleri nereye dayanıyor?

Son dönemde Fethullah Gülen Hocaefendi'ye 'sahte veli, yalancı peygamber, âlim müsveddesi' gibi vicdanı yaralayan kelimelerin yanında nüfus siciline dair de karalamalar yapılıyor.

Hocaefendi için kimileri Ermeni kimileri Yahudi yakıştırmasında bulunuyor. Oysa ufak bir araştırmayla şeceresi hakkında kolayca bilgi sahibi olmak mümkün.

Dershanelerle başlayan, 17 Aralık yolsuzluk operasyonu ile devam eden süreçte, gözümüzün önünden inanması güç dezenformasyon bilgileri akıp gidiyor. Özellikle Camia ve Fethullah Gülen Hocaefendi hakkında akıl almaz karalama ve iftiralar kalpleri kırıyor, vicdanları yaralıyor.

Muhatabı tarafından tekzip edilmiş ya da yalanlanmış haberlere hâlâ çölde bulunduğu vaha gibi koşanlara, insan gerçekten hayret ediyor. Bu bilinçli kampanyaya su taşıyanlar; hakikati bilmediklerinden mi, araştırmadıklarından mı, yoksa bildikleri halde manipüle etmeye devam etmek için mi bu karaktersiz duruşu sergiliyor? Bu soruya Hocaefendi'nin hüsnüzan dolu, "Yalan söylüyorlar demeyeceğim. Hilâf-ı vâki hususlarla insanları yanıltıyorlar demeyi tercih edeceğim." ifadesiyle mukabelede bulunup, haberimizin asıl konusuna geçelim.

Son dönemde Fethullah Gülen Hocaefendi'ye ehl-i vicdanın kabul etmediği 'sahte veli, yalancı peygamber, âlim müsveddesi' gibi yakıştırmaların yanında nüfus siciline dair de karalamalar yapılıyor. Hocaefendi için kimileri Ermeni, kimileri Yahudi yakıştırması yapıyor. Bu iki kimliğe sahip olmada, demokrasi ve insan haklarının olduğu hiçbir ülkede beis yoktur. Ancak söz konusu, trafik cezasında bile dış mihrak arayan bizim ülkemizde durum biraz farklı.

Günümüz Türkiye'sinde arşivler araştırmacılara daha açık hale geldi. Yapılacak küçük bir çalışma, dedelerimizin bilgilerine hızla erişim imkânı tanıyor. Hocaefendi'nin doğduğu ve yaşadığı yerler belli, akrabalarının ve dedelerinin kim olduğu net bir şekilde ortadayken, ufak bir araştırmayla sülalesi ve şeceresi hakkında kolayca bilgi sahibi olunabilir.

Arşivlerden dedelerinizin lakabını bile öğrenebilirsiniz

Bugün Türkiye'de pek çok kişi soy kütüğü hakkında üç göbek ötesini sayamaz. Fethullah Gülen'in anne ve baba tarafından büyük dedeleri hakkında ise hem şifahi hem de belgeye dayalı

bilgiler mevcut. Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Tapu Tahrir kayıtları, Kadı Sicilleri ve İçişleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus Sicilleri'nde bir kişi kendi ataları hakkında bilgiye kolaylıkla erişebiliyor. Özellikle, 16. yüzyılda çok sağlam bir şekilde tutulduğunu bildiğimiz Tahrir kayıtları ve 19. yüzyıldaki Anadolu ve Balkanlar'ın önemli bir kısmında düzenli bir surette kayda alınmış olan Temettuat (kazanç) arşivleri bu yönüyle çok zengin bir içeriğe sahip. Bu defterlerde, bilhassa erkek nüfusa ait isimler, köy ve kaza adları, aşiret ve kabile isimleri, lakaplar, gayrimenkul, tarım ürünleri ve sahip olunan hayvan sayısına varıncaya kadar ayrıntılı verilere ulaşabilmek mümkün. Son yıllarda, II. Mahmud devrinde yapılan ilk nüfus sayımına dair kayıtların büyük bir kısmının araştırmacıların istifadesine sunulması da şecere çalışmaları için mühim bir kolaylık oluşturdu. Özellikle, bu kayıtlar içinde erkek nüfusun fizikî özelliklerinden doğum veya ölüm tarihlerine veyahut göç ettiyse bu tür bilgilere dahi ulaşmak artık zor değil.

Bugün maalesef tezvirat ve iftirada sınır tanımayan anlayış 'sülâle-i tâhireden' gelen bir insana bile dil uzatabiliyor. İşin uzmanları tarafından rahatlıkla anlaşılacak kayıtlar Hocaefendi'nin dedeleri hakkında şu bilgileri veriyor:

Hocaefendi'nin baba tarafından şeceresi 5. nesle kadar biliniyor. Babası Ramiz Efendi'nin babası Şamil Ağa. Şamil Ağa'nın Mehmet Ali Efendi, Zakir Efendi, Akif Efendi ve Şakir Efendi adlı 4 kardeşi var. Onların babası Molla Ahmet. Molla Ahmet'in Hasan Efendi adlı bir kardeşi var. Onların babası ise Hurşit Efendi. Hurşit Efendi'nin babası Halil Ağa önce Hasankale'ye, sonra Korucuk'a yerleşiyor. Onun babası Seyyit Hamza. Seyyit Hamza Efendi'nin kabri vefat ettiği Ahlat'ta bulunuyor. Ailenin ve Korucuk köyünün yaşlılarının ilettiği baba tarafına ait sözlü olarak şahitlik ettiği silsilenin tevsiki Kadı Sicilleri ve İçişleri Bakanlığı'na bağlı Nüfus Sicilleri'nde araştırma yapacak akademisyenleri bekliyor.

Hocaefendi'nin anne tarafı Müslüman Sığırlı köyünden

Hocaefendi'nin merhum annesi Refia Gülen Hanımefendi'nin ise Pasinler'e ait 65 No'lu cildin 42. sayfasındaki nüfus kayıtlarına bakıldığı zaman, babasının ismi Ahmed'dir. Aile içinde Seyyid Ahmed şeklinde tanınır. Onun babası ise Mevlüt Ağa'dır. Mevlüt Ağa ise babası Numan Ağa üzerinden dedesi Molla Ahmet'e dayanır. Onun babası ise büyük dedesi olarak bilinen Mustafa Ağa'dır. Mustafa Ağa'nın büyük oğlu ise Selim Ağa'dır. Selim Ağa'nın ise Abdülhamid ve Mehmed isminde iki çocuğu olduğu biliniyor. Abdülhamid ismindeki çocuğu ise meşhur Kurt

İsmail Paşa'nın kızıyla evlenmiş. Mustafa Ağa'nın vaktiyle Mısır'da Osmanlı Devleti tarafından orada görevlendirilen kişilerden biri olduğu rivayet edilir. İşte, bu şifahi bilgi Başbakanlık Osmanlı Arşivleri'ndeki kayıtlar ve köydeki bir çeşme kitabesi ile teyit ediliyor. Dolayısıyla, Hocaefendi'nin anne tarafından büyük dedelerinin Müslüman nüfusa kayıtlı Sığırlı köyünde ikamet ettikleri anlaşılıyor.

Aile tarafından nesilden nesile aktarılan bilgilerin hepsi, Başbakanlık Osmanlı Arşivi kayıtlarınca da doğrulanıyor. Diğer bir ifadeyle Refia Hanım, Molla Ahmed-Numan Efendi-Mevlûd Efendi kolundan geliyor. Burada bulunan kayıtlar ise Numan Efendi ve Molla Ahmed kolunu 'tevsik' edici, yani belgelendirici mahiyette. Dolayısıyla, Hocaefendi'nin annesi tarafının çok açık bir surette Müslüman bir köyde yaşadıkları ve hatta o köyün önde gelenlerinden olduğu net bir şekilde görülüyor.

Bu bilgilerin yanı sıra tarihin kaynakları arasında gösterilen 'epigrafik' bir bilgiye daha işaret etmek gerekiyor. O da Refia Hanım'ın büyük dedesinin yani Mustafa Ağa'nın kardeşi olan Kolağası Hacı Ali Bey hakkında. Hacı Ali Bey, Sığırlı köyüne bir çeşme yaptırır. Bu çeşme köyde 'Hacı Ali Çeşmesi' olarak bilinmekle beraber, çeşmenin 'sahibü'l-hayrâtı' 'El-Hac Ali Mısırî' şeklinde ifade edilmiş. Hicri olarak 1171 tarihinin kayıtlı olması, ailenin Mısır'dan geldiği hakkındaki rivayetleri doğrulayan bir kaynak. Burada ayrıca detaylandırmamakla beraber, daha önce defaatle gösterildiği üzere Hocaefendi, annesi üzerinden meşhur Osmanlı kumandanları Kurt İsmail Paşa ve Edirne Müdafî Şükrü Paşa ile de akraba.